

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3344/2020
31.03.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Катарине Манојловић Андрић, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Предраг Митић, адвокат из ..., против тужених ББ из ..., чији је пуномоћник Драган Станојевић, адвокат из ... и малолетног ВВ из ..., чији је колизијски старатељ ГГ, радник Центра за социјални рад Свилајнца из Свилајнца, ради оспоравања и утврђивања очинства, одлучујући о ревизији тужене ББ из ..., изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 90/20 од 18.02.2020. године, у седници одржаној 31.03.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 90/20 од 18.02.2020. године и пресуда Вишег суда у Јагодини П2 10/19 од 02.12.2019. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно одлучивање.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Јагодини П2 10/19 од 02.12.2019. године, у првом ставу изреке, утврђено је да сада пок. ДД бивши из ..., Општина ..., ЈМБГ ..., није природни – биолошки отац мал. ВВ из ... рођеног ...2015. године у ..., ЈМБГ ..., чији је рођење уписано у извод из МКР за матично подручје ..., под текућим бројем .. за 2015. годину, од мајке ББ, рођене ... из ..., ЈМБГ ..., што су тужени дужни да признају и трпе да се ова промена изврши у МКР за матично подручје У другом ставу изреке, утврђено је да је тужилац АА из ..., ЈМБГ ..., природни – биолошки отац малолетног туженог ВВ из ..., рођеног ...2015. године у ..., ЈМБГ ..., уписан у извод МКР за матично подручје ..., под текућим бројем .. за 2015. годину, од мајке ББ, рођене ... из ..., ЈМБГ ..., што су тужени дужни да признају и трпе да се ова чињеница упише у матичну књигу рођених за матично подручје У трећем ставу изреке, наложено је матичној служби Града Крагујевца да наведену чињеницу из ове пресуде упише у МКР под текућим бројем .. за 2015. годину, по правноснажности пресуде. У четвртном ставу изреке, обавезана је тужена ББ да тужиоцу АА накнади трошкове парничног поступка у износу од 300.200,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 90/20 од 18.02.2020. године, у првом ставу изреке, одбијена је као неоснована жалба првотужене и првостепена пресуда потврђена у првом, другом и трећем ставу изреке. У другом ставу изреке, преиначена је одлука о трошковима парничног поступка садржана у четвртном ставу

изреке првостепене пресуде и обавезана првотужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 150.100,00 динара. У трећем ставу изреке, одбијен је захтев првотужене за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену, првотужена је изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, на основу члана 408. Закона о парничном поступку, па је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према до сада утврђеном чињеничном стању, на основу извода из МКР је утврђено, да је друготужени малолетни ВВ рођен ...2015. године у ..., од оца ДД из ...и мајке ББ, рођене ... из Решењем Основног суда у Деспотовцу, Судске јединице у Свилајнцу О ..16 од 05.07.2016. године, за законске наследнике на заоставштини пок. ДД бившег из ... оглашени су супруга ББ из ... и малолетни ВВ. Из исказа парничних странака је утврђено да су се тужилац и првотужена дуго познавали, зато што је тужилац долазио у кућу у којој је живела првотужена са покојним ДД, ради обављања грађевинских а касније и пољопривредних радова и да су тужилац и првотужена након 2013. године почели да имају интимне односе. Првотужена је у почетку негирала да је, у 2014. години, када је дошло до зачећа малолетног ВВ имала интимне односе са тужиоцем, али је приликом поновног саслушања потврдила ту чињеницу . Накнадно је првотужена навела да је у време зачећа малолетног ВВ имала односе са покојним мужем и да је он био сагласан да она одабере лице са којим ће се остварити као мајка, док је тужилац негирао ове наводе првотужене истичући да му је првотужена говорила да у то време нису били могући интимни односи првотужене и покојног ДД пошто је он био лице старости преко 80 година, са бројним здравственим проблемима. Даље је утврђено да је тужилац водио првотужену на прегледе код лекара у току трудноће, као и да ју је извео из болнице након рођења малолетног ВВ. Првотужена је у свом исказу у почетку негирала да је тужилац отац малолетног ВВ, али је накнадно недвосмислено изјавила да тужилац јесте отац малолетног ВВ.

У току поступка суд је шест пута одређивао извођење доказа вештачењем од стране Биолошког факултета у Београду, тужилац је уплатио накнаду за извођење овог доказа, али првотужена није одвела малолетног ВВ ради извођења овог доказа и утврђивања чињенице да ли је тужилац отац малолетног ВВ. У последњој фази поступка првотужена је изричито одбила да се за сада изврши ДНК анализа.

На основу изведених доказа и полазећи од чињенице да је првотужена изричито изјавила, саслушана као странка, да се неће одазвати решењу суда и поступити по налогу да се са малолетним туженим јави ради обављања ДНК анализе, првостепени суд је закључио да све то указује да првотужена онемогућава да се потврде наводи тужиоца да је он отац малолетног ВВ. Пошто је на расправи од 09.10.2019. године, првотужена потврдила да је тужилац отац малолетног туженог, то је првостепени суд применом одредаба члана 45. и 55. Породичног закона РС утврдио да ДД није отац малолетног ВВ иако је као такав уписан у матичну књигу рођених, а да је тужилац природни биолошки отац детета. Другостепени суд је само прихватио разлоге првостепеног суда. При том је другостепени суд навео да су неосновани жалбени наводи којима се истиче да је терет доказивања чињенице да пок. ДД није отац малолетног детета на страни тужиоца и да он ту чињеницу није доказао. Овај закључак другостепени суд изводи из околности да је тужилац уплатио накнаду за извођење доказа путем ДНК анализе и да је приступио извођењу овог доказа, а да је првотужена то изричито одбила наводећи да неће дозволити да се малолетни ВВ подвргне овој

анализи. Стога је другостепени суд закључио да је очинство тужиоца утврђено уз правилну примену правила о терету доказивања, односно одредаба плана 7, 8. и 231. ЗПП.

Врховни касациони суд налази да је, због погрешне примене материјалног права, у конкретном случају чињенично стање погрешно и непотпуно утврђено.

Наиме од стране нижестепених судова није оцењено какав је најбољи интерес детета у овој правној ствари. Применом правила о терету доказивања утврђено је да је тужилац отац детета које већ има уписаног оца у матичној књизи рођених. По налажењу Врховног касационог суда чињенично стање за сада није довољно утврђено да би се могло поуздано оспорити садашње очинство лица уписаног у извод из матичне књиге рођених и утврдити очинство тужиоца. Ово стога што није у довољној мери цењена околност да је првотужена када је саслушана као странка истицала да је била у интимним односима не само са брачним супружником и са тужиоцем, већ и са трећим лицима. Осим тога није цењено ни да је у току поступка истакнуто да је тужичев отац управо ДД, дакле лице које је уписано као дететов биолошки отац и од каквог би утицаја за анализу очинства путем ДНК могла имати ова чињеница, то јест да ли је у том случају ова метода за утврђивање очинства довољно поуздана.

Такође је од значаја и да су чињенице утврђене искључиво применом расправног начела, иако се, у складу са одредбом члана 205. Породичним законом РС, у поступку у вези са породичним односима примењује и истражно начело. Према томе у конкретном случају није у довољној мери разјашњено да ли је тужилац биолошки отац детета. Дакле ради правилне примене материјалног права потребно је поуздано утврдити све чињенице и тек у зависности од резултата овако изведеног доказног поступка суд може оценити да ли је тужбени захтев основан.

Пошто у поновном поступку утврди све потребне чињенице, имајући у виду примедбе из овог решења, првостепени суд ће, правилном применом материјалног права донети нову и закониту одлуку.

На основу изнетог, применом члана 416. став 2. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Слађана Накић Момировић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић